

"דְּבִישׁ" - ככותבת הגסה ביום הכפורים ;
אלמא דאורייתא נינהו ! ?

ותסברא,

שיעורין מי כתיבי ?

אלא הלכתא נינהו וקרא אסמכתא בעלמא.³⁵

חציצין.

דאורייתא נינהו,

דכתיב (ויקרא יד, ט):

"וְרוּזֵץ אֶת בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם",

שלא יהא דבר חוצץ בינו לבין המים ! ?

כי אתאי הלכתא לשערן,

כדרבה בר רב הונא,

דאמר רבה בר רב הונא:³⁶

נימא אחת קשורה - חוצצת,

שלש - אינן חוצצות,

שתיים - איני יודע.

שערן נמי דאורייתא נינהו,

דכתיב (שם טו, טז): "וְרוּזֵץ... אֶת כָּל בְּשָׂרוֹ",³⁷

את הטפל ל"בְּשָׂרוֹ",

ומאי נינהו ?

שערן ! ?

כי אתאי הלכתא,

לכדרבי יצחק,

: דאמר רבי יצחק:

דבר תורה -

רובו ומקפיד עליו - חוצץ,

ושאינו מקפיד עליו - אינו חוצץ,

וגזרו על רובו שאינו מקפיד משום רובו המקפיד,

ועל מיעוטו המקפיד משום רובו המקפיד.

וליגזרו נמי -

על מיעוטו שאינו מקפיד משום מיעוטו המקפיד,

אי נמי -

משום רובו שאינו מקפיד ! ?

היא גופא גזירה,
ואנן ניקום ונגזרו גזירה לגזירה ?

מחיצין.

הא דאמרן.

הניחא לרבי יהודה ;

אלא לרבי מאיר - מאי איכא למימר ! ?

כי אתאי הלכתא -

לגוד, ולבוד, ודופן עקומה.

ושאיין לה שלש דפנות.

תנו רבנן:

שתיים כהלכתן,

ושלישית אפילו טפח ;

רבי שמעון אומר:

שלש כהלכתן,

ורביעית אפילו טפח.

במאי קמיפלגי ?

רבנן סברי - יש אם למסורת,

ורבי שמעון סבר - יש אם למקרא.

רבנן סברי - יש אם למסורת,

"בַּסֶּכֶת... בַּסֶּכֶת... בַּסֶּכֶת" (ויקרא כג, מב-מג),

הרי כאן ארבע,

דל חד לגופיה, פשו להו תלתא ;

אתאי³⁸ הלכתא וגרעתה לשלישית ואוקימתא³⁹ אטפח.

רבי שמעון סבר - יש אם למקרא,

"בַּסֶּכֶת... בַּסֶּכֶת... בַּסֶּכֶת",

הרי כאן שש,

דל חד קרא לגופיה, פשו להו ארבע ;

אתאי⁴⁰ הלכתא וגרעתה לרביעית ואוקימתא⁴¹ אטפח.

ואיבעית⁴² אימא -

דכולי עלמא - יש אם למקרא,

והכא בהא קמיפלגי -

מר סבר - סככה בעיא קרא,

ומר סבר - סככה לא בעיא קרא.

רש"י

המקפיד לחודיה הוא דהוי הלכה למשה מסיני: הא דאמרן. לגובה עשרה: הניחא לרבי יהודה. דלא נפקא ליה מקראי אצטריך הלכתא: לגוד. להיכא דצריך למיגד או גוד אחית או אסיק כגון אכסדרה בבקעה דאמרין בה פי תקרה יורד וסותם: ולבוד. פחות מג': דופן עקומה. פחות מד' אמות: שתיים כהלכתן. מזרחית וצפונית כמין גאם או דרומית ומערבית: כהלכתן. כשיעור משך סוכה: יש אם למסורת. כמה שכתב משה ומסר בספר תורה לישראל היא האם והעיקר ולא כמו שהוא נקרא: בסכת. תשבו ישבו בסכת כי בסכות הושבתי חד מלא ותרין חסרין בסכת משמע חדא: לגופיה. דאין דורשין תחילות פסוק הנאמר ראשון אינו דרשה אלא למשמעי אתא: הילכתא. הא דאמרין לעיל הלכה למשה מסיני להכי נמי אתמר ליה הלכתא למחיצות למיגרעיה לשלישית דופן סוכה ולמיסגי ליה בטפח: סככה לא בעי קרא. דמשמעו אתא דגופיה נפקא דסוכה בלא סכך לא מקרייא:

דבש. כל מיני מתיקה קרויין דבש ותמרים מיני מתיקה הן: כותבת. תמרה: ליום הכפורים. דלא כתיב ביה אכילה אלא אשר לא תעונה (ויקרא כג) מידי דמייחב דעתיה ומפקע ליה מעינוי: מי כתיבי. כלום כתיב בתורה עצם כשעורה ובית המנוגע בחטין וכן כולם: ה"ג בשרו במים שלא יהא דבר חוצץ כו': נימא אחת קשורה. ומקפיד עליו חוצצת דמיהדק שפיר ולא עיילי בה מיא ואמרין לקמן גזרינן על מיעוטו המקפיד: שלש אינן חוצצות. לפי שהשער קשה ולא מיהדק שפיר ועיילי ביה מיא: את הטפל לבשרו. יהא במים הטפל הדבוק: דבר תורה. הלכה למשה מסיני: רובו. רוב שערן מטונף בטיט או קשור אחת אחת ומקפיד עליו חוצץ: אין מקפיד עליו. הוה ליה כגופיה הואיל ואין סופו ליטלו ובטיל לגביה ולא חייץ: וגזרו על רובו שאינו מקפיד. הואיל והוי רוב ודמי במקצת לחציצה דאורייתא: ועל מיעוטו המקפיד. הואיל ודמי ליה בהקפדה: גזרה. לאו הלכה למשה מסיני הוא אלא גזירה מדרבנן ורובו